

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj. Str. Iuliu Maria 8
Telefon 6-30.

Visszaéléseket fedeztek fel egyik kolozsvári postahivatalnál

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21.) Ma a városban olyan hírek terjedtek el, hogy az egyik kolozsvári postahivatalnál nagyarányú visszaéléseknek jöttek nyomára. A visszaélést állítólag egy postahivatalnok követte el, ki egy vámtisztviselővel játszott össze és nagyobb összeg erejéig megkárosították az államot.

A Mai Világ munkatársa a postaigazgatósághoz fordult felvilágosításért, hol azt mondták, hogy az ügyben folyik a házi vizsgálat.

Petljura sohasem tett intézkedéseket a tömeg- mészárlás ellen

(Páris, okt. 21. Rador.) A Schwartzbarth tegnapi tárgyalásán felolvasták Djablovski orosz újságíró egy levelét, mely szerint Schwartzbarth Petljurát az orosz cseka parancsára ölte meg, mert Ukrajna függetlenségéért harcolt. Schwartzbarth kijelenti, hogy Djablovski agent provocateur, nála lakott egyideig, támogatta is és ezt most azzal hálálja meg, hogy elárulja.

Langevin a párisi egyetem jogtudományi professzora megállapítja, hogy a gyilkosság menthő, mert Petljura sohasem tett intézkedéseket a tömegmészárlások ellen.

A kolozsvári tábla felmentette a csempészéssel vádolt kereskedőt

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla III. szekciója ma tárgyalta Farkas Jakab kolozsvári kereskedő csempészési ügyét.

Az elmúlt év tavaszán az egyik Szatmár melletti vámhatóság értesítette a kolozsvári vámhatóságot, hogy Friedmann Miksa, valamint egy Heintz Mózes nevezetű kolozsvári fiatalember nagyobbmennyiségű selymet csempészett Csehszlovákiából Romániába és a csempészett árut Kolozsváron értékesítették. Az átirat Farkas Jakab ismert kereskedőt nevezte meg többek között, mint aki plaszirozta a csempészett selymeket.

A pénzügyminiszter a felterjesztések alapján majdnem egymillió lej pénzbírság megfizetésére kötelezte a kereskedőt. Ezt a határozatot a kereskedő megfellebbezte és így a törvényszék tárgyalta első fokon az ügyet és megsemmisítette a pénzügyminiszter büntető döntését.

A megsemmisítő határozatot a fiskus képviselője megfellebbezte a táblához. A mai tárgyaláson Xantopol dr., a perelt kereskedő jogképviselője bizonyította, hogy a kereskedő ellen semmi bizonyíték sincs.

A tábla a védelem meghallgatása után elutasította az államkincstár feladványát és felmentette a kereskedőt. A döntés jogerős.

Interpelláció a Keleti Újság megvásárlásáról a római kath. státusgyűlésen

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21. Saját tud.) A róm. kath. egyház tegnapi gyűlésén interpelláció hangzott el a Keleti Újság megvásárlásáról. Ugron András, a magyarpárti reformcsoport egyik vezető tagja interpellálta meg a státus vezetőjét, bárha nagyon kíméletes formában is, a Keleti Újság körüli üzletről.

Ugron András felszólalásában arra nézve kért választ, hogy vajon a státusnak, amely a Minerva r.t. főreszvényese, nem kellene-e odahatnia, hogy a Minerva r.t. tőkéje kizárólag a tankönyvellátásra és más kulturális kiadásokra fordítandó, s hogy attól re várjanak el 4-5 mil-

liót politikai lapvásárlás céljaira?

Az interpellációra természetesen nem kapott választ Ugron András, aki az iszlám államsegélye kérdésében is elszólt. Kifejtette, hogy az előző kormány által kiutalt államsegély felvétele körül nem jártak el kellő körültekintéssel s hogy a jelenlegi kormány idején is, a választások előtt megnyilvánult kedvező atmoszférát nem használták fel az államsegély érdekében.

Erre a felszólalásra Gyárfás Elemér válaszolt, természetesen azt állítva, hogy ők mindent meglettek, a mit tehettek.

A kurzussajtó éles harcot kezdett a numerus clausus eltörlése ellen

(Budapest, okt. 21.) A mai reggeli lapok közül a kurzuslapok élesen támadják Bethlen István tegnapi bejelentését a numerus-clausus felekezeti korlátozásnak megszüntetése körül. A Nemzeti Újság kijelentette ma, hogy a kormány külföldi presszió alatt áll, de a numerus-clausus lényegén nem lehet változtatni. A Magyarországi Közlöny Gombos Gyula, Eckhardt Tibor, Fr. dr. Iván és

Wolff Károly nyila között, akik valamennyien azt mondják, hogy a legélesebb harcot fogják kezdeni Bethlen akciója ellen.

Kebelsberg kultuszminiszter kijelentette, hogy az egyetemeken megmaradnak a felvételi bizottságok, de kizárólag a jelentkezők bizonyítványai alapján fognak dönteni, tekintet nélkül a felekezeti arányszámra.

Hatósági jellegű színelők zsarolják a kolozsvári kereskedőket

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári rendőrséghez az utóbbi napokban több feljelentés érkezett ismeretlen egyének ellen, akik az uzoratorvény ellenőrzése címén terrorizálják a kolozsvári kereskedőket. Nincs az a nap, amelyen hatósági közlegeknek adva ki magukat „hivatalos” egyének ne jelennének meg a kolozsvári üzletekben és számon ne kérnék a kereskedőtől, hogy milyen mértékben tesznek eleget az uzoratorvény szigorú előírásainak. A sorozatos panaszokat Pulca rendőrigazgatónál is bejelentették, aki szigorú vizsgálatot vezetett be a hatósági jellegű színelők leleplezésére.

Pulca rendőrigazgató jelentést tett Stătescu rendőrprefektusnak is, akinek jóváhagyásával kivonatol készítette az uzoratorvény fontosabb szakaszaiból, hogy a kereskedőkkel megismertesse a törvény intézkedéseit. A további zaklatások és terrorizálások megakadályozása érdekében pedig a díohéjba foglalt törvénykönyv utolsó lapjait szabadon hagyta azzal a céllal, hogy árvizsgálat esetén a hatósági személyek bejegyezzék neveiket, a napot és a pontos időt, amelyben a spekuláció ellenőrzést végezték. Pulca rendőrigazgató intézkedése minden bizonnyal megfogja nyugtatni a zaklatások miatt elkeseredett kereskedőket.

Törvénytelennek mondta ki a kolozsvári tábla az igazságügy- miniszter rendeletét

Visszahelyezték állásába Oltyán János tordai közjegyzőt

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21.) A kolozsvári tábla mellett működő közjegyzői bíróság ma hirdette ki az ítéletét Oltyán János és Mester Vasile tordai közjegyzők ügyében, melyben törvénytelennek minősítette az igazságügyi miniszter azon rendeletét, mellyel Oltyán János közjegyzői kinevezését megsemmisítette.

Az eset előzményei a következők: Mester Vasile tordai közjegyzőt 1924-ben prefektussá nevezték ki a kormány és hat hónapig viselte ezt a tisztséget. Közben a közjegyzői kamara figyelmeztette Mester Vesilit, hogy a két állás összeférhetetlen, mire ő a prefektusi állásról lemondott és a közjegyzőséget választotta.

1927-ben kinevezték Tordára Oltyán Jánost is közjegyzőnek és ekkor Mester Vasile azon a címen, hogy Tordán mindig csak egy közjegyző volt, kérte Oltyán kinevezésének megsemmisítését, amit az igazságügyi miniszter teljesített.

Oltyán a közigazgatási bírósághoz fordult panaszával, amely elrendelte állásába való visszahelyezését.

Ma érkezik haza Mihali polgármester

Dr. Mihali Tivadar kolozsvári polgármester ma érkezik haza Bukarestből, hol a kolozsvári mintavásár, valamint a város sokmillió követelésének ügyében folytatott tárgyalásokat az illetékes minisztériumokkal.

693 patkó miatt hadbíróság elő állítottak egy tüzér- főhadnagyot

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21.) Hatszázkilencvenhárom patkó elszikkasztásának abszurd és nevelésvesztő vádjával terhelve állott ma a kolozsvári hadbíróság előtt a gyulafehérvári tüzérezred egy főhadnagya. A vádirat szerint, mikor a főhadnagy átadta az ezredraktárt, hiányzott 693 patkó, melynek értéke súlyos 693 lej és a patkók helyett főhadnagynak egy bonját találtak a raktárban.

Dr. Dunca Jenő védő bebizonyította, hogy a főhadnagy nem is tudhatott a hiányról, mert a patkókat egy tömegben vette át anélkül, hogy számszerint adták volna át neki és az állítólagos bon pedig nem is a főhadnagy írása, hanem valaki hamisította azt.

A hadbíróság belátta a bizonytalan vád tarthatatlanságát és a főhadnagyot felmentette a patkó-ikkasztás vádjától.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás (okt. 21.) Berlin 12 ezer 380, Amsterdam 20880, Newyork 51845, London 2525 és fél, Páris 2036, Milánó 2835, Prága 1536 és fél, Budapest 9065, Belgrád 913, Bukarest 323, Varsó 5810, Bécs 7317 és fél.

* Nagy vendég a Román Operánál. A jövő héten a Román Operában az első külföldi vendég jelenik meg ebben a szezonban. Ismét egy szláv énekes, aki úgy mint Saljapin, vagy Jean Kiepora, egyszerre világhírré emelkedett. Horvát származású, a zágrábi királyi opera tagja volt, amikor első hangversenyét rendezte Bécsben és hangjának gazdaságával, csodálatos fényével egyszerre bámulatba ejtette ennek a nagy zenei városnak közönségét. A művészt egyszerre elhalmozták fényes ajánlatokkal Európa és Amerika impresszáriói.

Mielőtt a kontinentet elhagyná és a dollárok hazájába indulna, európai turnét rendez és Romániát is meglátogatja. Kolozsvárt ezerdán, október 26-án az „Alarcos bálnál”, szombaton, 29-én a „Trubadur”-ban.

Három családi botrány egy napon a kolozsvári rendőrségen

Mikor a férjet fejbeveri az udvarló — Aki a feleségét kéri — Ha az anya öregedni kezd, a leánya pedig felserdül

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21. A Mai Világ tudósítójától.) Nemrég alkalmunk volt beszámolni arról a rekordmunkáról, amelyet a kolozsvári törvényszék és járásbírószék végez a válóperek terén.

A válópereknek sokszor már a rendőrségen is van előjátékuk. A házasság válságos helyzetét mi sem jellemzi jobban, mint az a színes csokor, amely a rendőrséghez érkezett egy napi feljelentések diszvirágiból alakult házassági krónikává.

Egyszerű háromszög

B. János munkás családi végzeté a franciá vigjáték várán épült fel: férj, feleség, házibárát. A munkás fiatal felesége a környék egyik legtökéletesebb szépségeinek hírében állott és ezért nem szabad csodálkozni azon, ha a férjén kívül akadt még egy másik is, aki érdeklődött személye iránt. És mikor a másik, az „érdeklődés” tetőpontján állott, következett a rendőri beavatkozás. Ezt megelőzőleg ugyanis a férj kiutasította házából a kaján mosoly borbélysegédet, aki szerelmi bosszujában két nappal ezelőtt megleste és a Piski-híd mellett egy doronggal többször fejbeesapta. Aztán mintha mi sem történt volna, a ravasz borbélysegéd a lakására ment és itt szívének teljes melegevel magyarázta:

— Szívem, a férjeddél voltam egy kicsit „megbékülni”, de ugyhiszem később fog visszajönni.

A férj közben a rendőrségre ment és itt bűnvádi feljelentést tett az erőszakos borbélysegéd ellen, egyrészt mert túl súlyosan fejbevágtá, másrészt pedig, mert feldúlta családi boldogságát...

— Ugyis válóper lesz belőle — mondotta a megtört ember — de legalább bosszujam meg magam azon a brigantín...

Üldözés egy feleség után országhatárokon keresztül

Igen gyakori eset a félbűnözők világában: a feleség megszökik, a hűen ragaszkodó férj pedig egy országban keresztül üldözi az asszonyt, csak hogy megint visszahozhassa és elmondhassa neki:

— Itthon minden megbocsátva.

Ilyen természetű feljelentést tett tegnap reggel M. Hermann kereskedelmi alkalmazott, akinek családi helyzete két évi együttélés után a lehető legválságosabbra fordult. Huszonhárom éves felesége provokálta az incidenseket, amelyek végtelen sorozatára pontot tett a játék második fordulója: a szökés.

Mint az utólagos feljelentésből kiviláglik, M. Hermann nagyon szerette a feleségét és ezért nem sajnálta a fáradságot, hogy éjt nappallá téve nyomon kövesse az egymásra találás boldogító reményében. Az úgy azonban másképpen fordult. A kereskedelmi alkalmazott Nagyváradra utazott, itt két napi szaladgálás után megtudta, hogy felesége Szatmár felé vette útját — egy nappal

a férj érkezése előtt.

A szatmári rokonok sejtették ugyan valami kellemetlent az események mögött és éppen ezért nem is avatkoztak bele, hanem szárazon kijelentették az izgatottan szaladgáló férjnek, hogy az asszony ismeretlen helyre távozott. Így került feljelentésre a sór. A rendőrségen a beadványt esatolták a többi aktákhoz, amelyek fölött ott diszeleghetne a felírás: Cupido számvitele.

Az utolsó virágszál

A szerelmi háborúság egy igen klaszikus példáját hozta napvilágra özvegy Sz. Mihályné feljelentése K. Lajos gyá-

rimunkás ellen. Az öregedő özvegy fiatal, 16 éves lányával jelent meg a rendőrségen, bizonyításul annak, hogy a perpatvarnak egy harmadik szereplője is van, K. Lajos, büne se jogilag, sem pedig erkölcsileg nem menthetetlen: Két évig udvarolt az akkor még fiatalságában menő özvegynak, míg végül két év után az történt, hogy az özvegy hirtelen öregedni kezdett és hogy a szerelem a családban maradjon, a munkás hevesen udvarolni kezdett az özvegy 16 éves leányának.

— Ne zavarod a Marist — mondotta többször ingerülten az asszony, mert előbb nekem kell férjhezmenni, aztán a lányomnak.

A munkás kijelentette, hogyha a börtönbe kerül, akkor is elveszi a leányt. A vakmerő kijelentés után tette meg bűnvádi feljelentését az özvegy életveszélyes fenyegetések címén.

Egy napi hozzátétőleges kimutatás ennyi adatot tartalmaz a házasság viszontagságairól Kolozsváron.

Oroszország új leszerelési konferenciáért

(Moszkva, okt. 21.) Az Izvesztia mai vezércikkében azt alánlja, hogy tarisanak egy újabb leszerelési konferenciát, amelyben Oroszország is részt vesz. Az Izvesztija szerint ezzel

legördítenék az emberiség válláról ezeket a nehéz terheket, amelyeket a hadseregek és csapatok fenntartása jelent.

Több száz milliót sikkasztott és megszökött a miskolci főszolgabíró

A hiányt Tarnay Miklós atya, Tarnay Gyula felsőházi tag, volt főispán megtérítette

(Miskolc, okt. 21.) Miskolc városának és Borsod vármegyének közönsége napok óta nagy megdöbbenéssel és izgalommal tárgyalja a miskolci vármegye-házának új szenzációját; annak a hivatalosan megindított fegyelmi vizsgálatnak anyagát, melynek középpontjában Tarnay Miklós tiszteletbeli főszolgabíró, a miskolci közjóni járási főszolgabíró-ság referense, id. Tarnay Gyula, volt borsodi alispán és volt miskolci főispán fia áll.

A titokban megindított házi vizsgálat, melynek szálai a belügyminisztérium központi megyei ügyosztályának kezébe futottak össze, eddigi adatai megerősítették azt a gyanút, hogy Tarnay Miklós tb. főszolgabíró a vármegye hivatalos pénzéből több száz millió koronát elsikkasztott.

Tarnay Miklós tb. főszolgabíró a miskolci járási főszolgabírószágon a kihágási és közigazgatási ügyosztály referense volt. Kezéhez hosszú időn keresztül jelentős összegek folytak be közigazgatási pótdíjak címén, amely összegeket Tarnay Miklósnak az egyik miskolci pénzügyintézethez kellett volna feleltetéseinek utasítása szerint állandóan beutálnia.

A legutóbbi napokban elrendelt hivatalos vizsgálat alkalmával megállapították, hogy Tarnay Miklós tb. főszolgabíró ennek a köteleességének nem tett eleget, mert ezeket a központi járási főszolgabírószághoz befolyt összegeket az alispáni hivatal által e célra kijelölt pénzügyintézet pénztárába nem fizette be. A vizsgálat adatai szerint ez az összeg több száz millió koronát tesz ki.

A hivatalos vizsgálat során végrehajtott rovanecsolás után Tarnay Miklós tb. főszolgabíró nyomban

felfüggesztették állásától és ellene megindították a fegyelmi vizsgálatot.

Tarnay Gyula dr. volt főispán és volt alispán, aki jelenleg Borsod, Gömör és Kishont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyének képviselője a felső-

házban, amikor értesült arról, hogy fiának hivatalában milyen pénzhányokat fedeztek fel,

nyomban kijelentette, hogy hajlandó a hiányzó összegek megtérítésére. Ennek ellenében azonban aláíratott fiával, Tarnay Miklóssal egy nyilatkozatot, amelyben Tarnay Miklós kijelenti, hogy anyai öröksége ügyében az apja ellen megindított pert megszünteti, örökségi igényét a köteles részre korlátozza, ezenfelül pedig elismeri, hogy a hivatali hiányok fedezésére az apja által kifizetett 50 millió koronát az örökségből levontnak tekint.

Amikor ez megtörtént, a főszolgabírói hivatal költségvetésében felfedezett hiány ilyenformán megtérült. A hivatalos vizsgálat azonban mindennek ellenére, úgy látszik, nem elégedett meg az eddigi eredményekkel, mert visszamenőleg most már újabb revízió alá vették a régebbi hivatalos elszámolásokat és mindazt a hivatalos pénzkézelést, amely Tarnay Miklós kezén és hivatalán keresztülmentek.

Tarnay Miklós tb. főszolgabíró egyébként Németországba szökött. A belügyminisztériumból a keddi napon Miskolcra érkezett Hermann Béla miniszteri tanácsos, Török Antal szám-tanácsos, valamint Falukán Zoltán dr. miniszteri titkár és

a belügyminiszter által kiadott szigorú utasításra hivatkozással rovanecsolást tartottak a miskolci főszolgabírószágon.

A megbeszélések után Tarnay Miklós tb. főszolgabírónak mint a kihágási rendőrbírónak a hivatalában tartották meg a rovanecsolást és megállapították, hogy a kihágási büntetési pénzekből, melyek a miskolci főszolgabírószághoz befolytak, Tarnay Miklós több százmillió koronát nem fizetett be az egyik miskolci hitelintézetnél vezetett folyószámlára.

SZÍNHÁZ - MOZI

Akar-e Ön moziigazgató lenni Kolozsváron

A Mai Világ ötlet-pályázata
Casanova

élete az első bemutatásra kerülő film, amelyhez egy reklámötletet kell beküldeni. Targya Casanova Jakab csodálatos élete, ki a tizenharmadik század kifinomult elegáns, gáláns erkölcsi cseiben nőtt fel és habár az időben illetlenség volt a csodálkozás a jó angol erkölcsök szerint, mégis egész Európa bámulatát vívta ki magának a színpátkus kalandor.

Casanova emlékirataiból Norbert Falk, Volkoff Alexandor és Ivan Monsjoukine filmszenáriót készítettek és Nae Block diszlettervezővel közösen Alexandre Volkoff megrendezte ezt a hatalmas filmet, mely a XVIII. század Velencéjét és II. Katalin Oroszországának életét varázsolja élénk.

A film szereplői. Casanova: Ivan Monsjoukine. Nagy Péter: Rudolf Klein Rogge (Dr. Mabuse) II. Katalin: Suzane Bianchetti (Koenigsmark) Maria Mari: Diana Karenne (Negyven éves asszony) Orloff herceg: Paul Gönide (Koenigsmark) La Corticelli: Rina de Ligonorv (Quo Vadis és Pompei) Thérèse: Jenni Jugo, A kurizán: Lina Kochilz.

A film első része Oroszországban II. Katalin cárnő udvarában játszódik le, hova Casanova követségbe jön. Korának leggalánsabb férfja felkelti a gyönyörű cárnő érdeklődését is, de Casanovának szíve inkább Maria Mari színésznő felé fordul. Ezt a cárnő is észreveszi és Casanovának távoznia kell a fényűző cári udvarból.

A kalandor Velencébe tér vissza és Karneválhoz érkezik. A csodálatos szépségű lagunák fényes lámpionos ünnepségeket rendeznek a velencei patriciusok és az ünnepélyek, velencei mulatságok forró levegőjében újabb szerelmi kalandok szövődnek.

A film, melynek tizezer szereplője van, teljesen korhűen élénk hozza a Szent Márkus teret, a Dozsák történelmi palotáját és Velence minden szépségét és szerelemnek telített levegőjét, mely ma is annyira vonzza a nászutasokat.

A film reklám tervezete ki kell hozza Casanova eredetiségét és csodálatosan nagy meleg érző szívét, a mely annyi nőt, annyi szerelmet tudott magába foglalni.

Reklámra nincs is hálásabb anyag, mint Casanova élete. Gyönyörű népi ünnepélyek, festői városrészletek, egyes szerelmi és hatalmas tömegjelenetek ezer módot adnak a legkülönbözőbb hatásos reklámötlet kifejtésére.

Hölgyek, Urak, tessék megpróbálni!

Nagyszerű szereposztásban kerül ma, pénteken bemutatásra az Operában a Trubadur. Lévy Ilonka fogja énekelni Eleonorát, míg Manrico szerepében Apostolescut lesz alkalma a közönségnek hallani, aki a bukaresti Operának tagja és ebben a szezonban először énekel Kolozsváron.

A Román Opera műsora:

Pénteken október 21-én **Trubadur**. Apostolescu és Lévy Ilonka vendégáttekával.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Esőköppeny

Lei 850-161

Trench-Coats

Baglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiuruhaáruháza Cluj. Főter

HIREK

Tévedés

— Megházasodtál? Remélem a feleséged kidobta azt a rettenetes szakácsnődet?

— Nem, — őt vettem el.

Talmudfordítás gyűlöletszítás céljából

(Budapest, okt. 21. Saj. tud.) Fried László pécsi magánvállalat cégvezetője olyan felháborodást érzett a Luzsénszky Alfonz által kiadott és árusított „talmudfordítás” felett, hogy az előfizelésre szólító felhívásra azt írta: „hivány lázító, minden szava rágalmak.” Luzsénszky ügyvédje, Hamar Árpád újján pört indított, amelyet tegnap tárgyal a büntetőjárs-bírószágon Neuwirth bíró. A vádlott kijelentette, hogy ezt a fordítást csak könyvnek tartja, mert azt írja, hogy a Talmud gyilkosságra, keresztények kifosztására buzdít. Pedig a Talmud épen olyan szent a zsidók előtt, mint az Evangélium a keresztények előtt. Védő a valódiság bizonyítását kéri, mert közérdek annak kiderítése, vajjon egy állami intézetben olyan könyvet tanulnak-e, aminek a sértett azt a könyvet feltűnteti. Ez nem fordítás, hanem antisemitizmus. A szerző a Talmud egyetemes mondatát sem értette meg és nem is tudta lefordítani, azonkívül a fordítás szeméremmel is vét és, utalt arra, hogy minő káros hatást kelt a falvakban, műveletlen emberek között az efféle gyűlölet-szítás.

A bíróság a vádlottat 24 pengő pénzbüntetésre ítélte, javára mondván ki, hogy a sértett a zsidók szent-könyvével szemben olyan kitételeket használt, amelyek az intelligens embert felforgatják és amely beállítás zsidó és keresztény előtt egyformán képtelenség. A felek fellebbeztek az ítélet ellen.

Ugyanilyen vád miatt állott a bíróság előtt Barna Sándor gyulai terménykereskedő, aki szintén megírta a véleményét a „fordítás”-ról. Védő szakértőkkel óhajtott a vádlott igazolni bizonyítani és pedig a tudomány reprezentánsait, valamennyi felekezet egy-egy főpapját kívánta szakértőként meghallgatni. A bíróság az indítványt elutasította és a vádlottat nyolc pengő pénzbüntetésre ítélte. Nála is megállapította az ítélet, hogy Luzsénszky prospektusa minden, csak némileg tanult embert indulatba hozhat. Az ítélet ellen a felek fellebbeztek.

— Visszaélések történnek a sofőr-igazolványokkal. A kolozsvári rendőrség forgalmi-ügyosztálya rájött arra, hogy a sofőrök a rendőrségtől kapott igazolványokkal nagyon gyakran visszaélnak, mégpedig úgy, hogy az igazolványra fixálatlan fényképeket tesznek, amely kétheti használat után teljesen elmosódik. Az elmosódott fényképek igazolványt azután kölcsönöznek olyanoknak, akik nem rendelkeznek hajtási engedéllyel és a szükséges vizsgával. Pulca rendőrigazgató, a felmerült visszaélésekre való tekintettel elrendelte,

A régensség tagjai a lakásinség enyhítéséért

(Bukarest, okt. 21. A Mai Világ tudósítójától.) A közeledő lakásfelszabadítás problémája mindinkább szélesebb köröket foglalkoztat és tervek, törvényjavaslatok, melyeket a kormány nem fogad el, születnek naponta a lakáskérdés megoldására.

Legutóbb Rasaritul cég alatt építkező szövetkezet alakult, B. Magder ügyvéd vezetésével, melynek célja országosan tömeglakásokat építeni. Magder ügyvédet legutóbb a régensség tagjai hosszabb kihallgatáson fogadták, aki kifejtette a Cudalbu-féle lakbérleti törvény hibáit és rámutatott azokra a szerencsétlen következményekre, amelyek minden valószínűség szerint bekövetkeznek, a laká-

soknak 1928. április 23-iki felszabadításával.

Magder ügyvéd igen életrevaló tervet ajánlott megvalósításra az építkezési szövetkezetrel kapcsolatban a lakáshiány megoldására, mely a régensség tagjainak is megnyerte tetszését. A terv szerint a szövetkezet a hosszú törlesztésekre számos tisztviselő és munkáslakást épít a lakáshiány megszüntetése érdekében.

A régensség tagjai megígérték támogatásukat az építőszövetkezetnek kijelentvén, hogy úgy az állami, mint a közszéki hatóságok segítségére lesznek a szövetkezetnek a lakáshiány megszüntetésére irányuló akciójában, mely megérdemli a támogatást.

Pervesztes lett a minisztérium a kolozsvári professzorral kinevezett tábornok ügyében

(Cluj-Kolozsvár, okt. 21.) Egyetemi körökben nagy érdeklődéssel tárgyalják Burileanu Stefan tábornoknak az ügyét, akit a kormány egyetemi tanárnak nevezett ki Kolozsvárra. A kolozsvári egyetemi tanács autonómiáját hangoztatva, megakadályozta Burileanu tábornoknak katedrája elfoglalását azzal, hogy vonatkozott számára előadótermet rendelkezésére bocsátani. A kolozsvári egyetem tanácsa kimondta, hogy a miniszter szabályellenesen cselekedett, mikor a tábornokot egyetemi tanárnak nevezte ki, miután aktív katonának nem foglalhat el civil funkciókat. Burileanu tábornok a közoktatásügyi miniszterhez fordult panaszával, aki azonban a tábornok ügyében nem intézkedett.

A tábornok erre a közigazgatási

bírószághoz fordult és kérte, hogy kötelezzék a minisztérium arra, hogy ténylegesen helyezze állásába, valamint kérte a minisztérium elmarasztalását olyan összeg erejéig, mint amennyit a fizetése telt volna ki, ha az állását elfoglalta volna.

A bukaresti tábla helyet adott Burileanu tábornok keresetének azzal, hogy a fizetésért indított igénypere helytálló, amivel a kolozsvári tábla mellett működő közigazgatási bírósághoz forduljon, míg egyetemi tanári állásába való behelyezése iránti kérést elutasította azzal, hogy le kellett volna mondjon katonai rangjáról.

A minisztérium a semmitől sem kezdett, melynek harmadik szekciója helyt adott a tábornok keresetének és elutasította a minisztérium fellebbezését.

— Elfogták a Rajna-Rozenthal-Hauska-Rosenfeld sikkasztó trió egyik tagját. Bukarestből jelentik: Nagy port vert fel néhány hónappal ezelőtt a temesvári Szerb bank és Takarékpénztár R-T. bukása, melynek okozói Rajna-Rozenthal Gyula és Hauska Rezső bankigazgatók sok millió elcsikkasztása után külföldre szöktek. Egyik bűntársuk Rosenfeld Jenő, ki a bukaresti Banca Taranesti devizaigazgatója volt, bankjától szintén sok milliót sikkasztott és Bulgáriába szökött. A bulgár hatóságok a román rendőrség közreműködésével letartóztatták a sokmillió elcsikkasztó, azonban később szabadon engedték, mert a román hatóságok késlekedtek a kiadatási eljárás megindításával. Rosenfeld ezután nagy kerületű Csehszlovákiába szökött, hol utolérte megint a végzet. A hatóságok a román körözölővel alapján letartóztatták és mivel most már figyelmesebben intézték el a kiadatási eljárást, átadták a román hatóságoknak. Rosenfeld Jenőt Bukarestbe szállították.

SELECT

Különleges műsor!

RAMON NOVARRO

(Ben Hur világhírű főszereplője)

BEN ALI

legújabb filmében

Monopol Concordiafilm

— A pesti kommunista per tárgyalására ügyvédet küldött az Emberi Jogok Ligája. Budapestről jelentik: A mai tárgyalás megnyitása után Szemák elnök folytatta Vági István kihallgatását, aki azzal a váddal szemben, hogy kommunista pénzekből tartotta fenn a pártját, azzal védekezett, hogy a vezérlete alatt álló magyarországi szocialista munkáspártnak harmincezer tagja, több mint harmincmillió korona vagyona volt, amelyet röpiratokra és a választások költségeire fordítottak. A

Dorma

kötött és harisnya árúgyár

megszűnt

Mindenki siessen! Dus raktárunkat gyári áron alul is

árusítjuk

Cluj, Calea Regele Ferdinand 3. (volt Wesselényi-u. 3.)

kommunistáktól semmiféle pénzt soha nemnem kapott.

Löwi Sándor az elnök kérdésére megtagadta a vallomástételt. A későbbiek során pedig arra való hivatkozással, hogy a rendőrségen kényszer hatása alatt tette meg a vallomását, ezt a vallomást teljes terjedelmében visszavonta. Löwi Sándor helyenként eloszló hangon esetezte, hogy milyen rossz bánásmódban volt része a rendőrségen. Venézy János vallomása során kijelentette, hogy kommunista meggyőződésű és így a kommunista internacionale szabályait magára nézve kötelezőnek tartja. Rostás István tagadta, hogy agitátorképzőtanfolyamon részt vett. Az elnök: Az ügyességen miért nem vonta vissza a vallomását, miért vonja vissza csak most, a főtárgyaláson? — Amikor vissza akartam vonni, az ügyész ur dühöngeni kezdett... — Rendreutasítom. — Tudomásul veszem, de fentartom. — Újból rendreutasítom s ha így viselkedik, sötét zárkat fog kapni. — Pipicz József, Krisz János és Flocke-necker Ferenc vádlottak visszavonták a rendőrség előtt tett beismerő vallomásaikat. Vámos Ilona kijelentette, hogy nem kommunista s Berlinben nem agitátorképzőtanfolyamon volt, hanem egy berlini speciálistával kezeltette magát. A tárgyalást holnap folytatják.

Ma az Emberi Jogok Ligája megbízásából dr. Boss párisi ügyvéd a tárgyalásra érkezett. Délután fogadja őt Bothlen miniszterelnök.

— Leszállítják Erdélyben a megyei és községi illetékeket. Tegnap reggel a belügyminisztériumban értekezlet volt, melynek tárgya az Erdélyben érvényben levő városi és megyei illetékek eltörlése volt. Elhatározták, hogy megszüntetik a kisajátított birók után fizetendő törvénytelen illetékeket, valamint redukálják, illetve eltörlik ahol lehet, a megyei és községi illetékeket.

URANIA

RUDOLF KLEIN ROGGE

(Dr. Mabuse)

AUD EGEDE NISSEN

kiváló művészek

ÉJ URA

nagyszerű kalandorfilmben

Monopol Erofilm

How men ismeressem

kölnivizeim minőségét és illatát, különféle illatokat perme-
tezek ki kirakatomból
naponként d. e. 11—
12-ig és d. u. 6—7-ig.

1 lit. kölnivíz 200 lei.

21 és 22-én „Original”-
illattal perme-
tezek.

Róza M. „ROYAL”

drogeria Cluj, Fő-tér 26.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy Bratianu Jonel gyengékedett, amikor fogadnia kellett volna Bethlen Györgyét.

— Igen, tudom. Bethlen György azt mondta Bratianunak: „Fogadjunk.” Bratianu azonban nem akart fogadni.

— És vajon miért?

— Mert tudta, hogy Willérének nincs veszteni valója.

— És a nemzeti parasztpártnak van? Velük fogad?

— Hogyne. Bratianu reméli, hogy Maniukék egyszer mégis elvesztik a fejüket és átalakulnak kormány-párttá?

— Há tahhoz mit szól, hogy Luput mégsem ítelték el Kiseneuben.

— Na majd elítélik!

— De vajon miért egyezett meg Bratianu éppen Lupuval, a legintenzívebb ellenzékivel? En ezt abszurdumnak találok.

— Éppen azért. Nem ismeri a történetet? Három utazó a vonaton összetalálkozott. Kiderült, hogy mindhárman Munkácsra utaznak. Hogy ne rontsák egymás üzletét, megállapodtak, hogy csak egyikük száll ki Munkácsra és a másik kettő más városba megy. Amelyik a leglehetősebb történetet mondja el azé lesz Munkács. Az első utazó azzal a történettel pályázott, hogy Bratianu Vintila éppen a nagy külföldi kölcsönt hozta... és elmondott egy lehetetlen mesét.

A másik azt adta elő, hogy a Magyar Párt irodája megszervezte a magyarság kulturmunkáját és... stb. A harmadik így szólt:

„En egy hosszabb történetet fogok elmesélni. Volt Munkácsan egy gavallér...”

„Elég”. — kiáltott a másik kettő. Maga nyert.

— Érttem Pancser ur. Így lesznek a zellenzéki vezérekből is miniszterek és maradjunk mi is ennyiben.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Allásikeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

2-3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cim a kiadóban.

Különféle

Világvárosi kirakata lesz, ha a világitását a Constructional szerelteti. Cluj, P. Unirii 6. Telefon 83.

Feladás szerkesztő: KARSAY LÁSZLÓ.

Vérbefojtották a spanyolországi bányászsztrájkot

Számos bombamerényletet követtek el — A katonaság többször a bányászokra lőtt — A sztrájk éle Primo de Rivera ellen irányult

(Henday, okt. 21.) Az észak-spanyol iparterületen súlyos sztrájkzavargások történtek. A sztrájk első napja folyamán számos bombamerényletet követtek el különböző politikai személyiségek, továbbá ipartelemek és bányák ellen. A kormány még a sztrájk kitörése előtt csapatokat küldött az iparvidékre. A csapatok ismételtén rálóttek a sztrájkolókra. Több munkás megsebesült, ami csak

fokozta a feszültséget. Attól tartanak, hogy újabb komoly zavargásokra kerül a sor.

Más jelentések azt mondják, hogy a sztrájk háttérben nemcsak gazdasági okok vannak, mert a sztrájk éle Primo de Rivera kormánya ellen irányult.

(Madrid, okt. 21.) A kormány jelentése szerint az aszturiai szénmunkások sztrájkja befejezést nyert.

Három gyermek kisiklatott egy vonatot

(Páris, okt. 21. Wolff.) Mint az esti lapok jelentik, Donne Marie en Montoisban három 6-8 éves gyermek köveket dugott a vasúti váltók és

ezzel kisiklatott egy vonatot. A kisiklás következtében senkisért nem történt kár, de az anyagi kár jelentékeny.

Uj-Fundlandba érkezett a D 1230

Ruth Elder Párisba készül — Chamberlin újra át akarja repülni az óceánt

(Bécs, okt. 21.) Bécsbe érkezett távirat szerint a D. 1230 német repülőgép, amelyen Dillenz Hollitzer Lilly bécsi hölgy is utazik, szerencsésen Ujfundlandba érkezett.

(Lisszabon, okt. 21.) Ruth Elder amerikai óceánrepülőnő október 25-én Lisszabonba érkezik. Október 26-án francia repülőgépen megy Párisba.

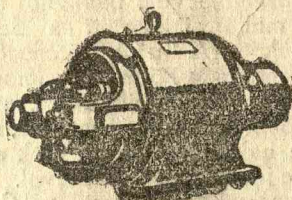
(Philadelphia, okt. 21. Wolff.) Chamberlin, az ismert amerikai óceánrepülő, aki a nyáron Amerikából Berlinbe repült, egy lakoma alkalmával bejelentette, hogy a jövő évben újabb óceánrepülést fog végrehajtani. Ezúttal egy négymotoros repülőgéppel kelt útra, amely öt emberből álló személyzetet visz magával. Már épül is a repülőgép, amely első kísérleti modellje lesz az állandó óceánforgalomra szánt repülőgépeknek. Ha az óceánrepülést megszokják Uj-Fundland szigetén, akkor a készülék husz utast vihet magával.

Uj világrekord a vitorlás repülőgépen

Berlin, október 21. Wolff.) Brück Ferdinand keletporoszországi repülő új világrekordot állított fel a vitorlás repülőgépek magassági repülésében. Brück 4 óra 5 perc és 38 másodpercig repülve 652 méter magasságra emelkedett, tehát 10 méterrel szárnyalta túl az eddigi francia világrekordot.

Könnecke utitársa megsérült

(Berlin, október 21. Wolff.) Az Associated Press itteni képviselője jelentést kapott arról, hogy Solm-Laubach gróf, Könnecke utitársa, repülés közben megsérült. Könnecke elhatározta, hogy Solm-Laubach grófot repülőgépen Bagdadba szállítja, ahonnan visszatér Németországba. Itt számolnak azzal a lehetőséggel, hogy Solm gróf sérülése következtében a Germania abbahagyja repülőútját.

Bergmann Elektrizitäts Werke A. G.
Berlin N. 65.

Generatorok, Motorok, Transformatorkok, Ventilatorok, Turbinák. Kábelek, izolált és szabad vezetékek. Eredeti BERGMANN csövek, kapcsolók, biztosítékok.

Világhírű „BERGMANN” égők!!

Vasalók, főző és süítő készülékek, recho Minden néven nevezendő szerelési anyagok

R a d i ó k

kaphatók és megrendelhetők az **Electro-Comert** cégnél Str. Reg. Maria 32. **Telefon 3-87.**

SPORTVILÁG

Boxunio. Temesvári az összes boxolók. számszerint 30 versenyző és 20 működvelő egy gárdába tömörült „Boxunio” néven és együttesen, közös költségen fognak trenirozni. Nagy forgalom és kis rezszi, ez a jelző és így tényleg kevés költség jut egy egyesületre. — Ugyek hamarosan Temesvárra kerül a futballhegemónia után a boxolóhegemónia is. Valószínű ez már azért is, mert hiszen a két sportág az idők folyamán nagyon szorosban összekapcsolódott. A boxolók ugyanis sokszor rugnak, a futballisták pedig még többször boxolnak. A boxsport propagálására különben barátságos futballmérkőzések rendezését tartják legalkalmasabbnak.

Biztosítják a bírót. Nicolaevici, az országos bírótestület főtitkára, aki ép most Konstantinápolyban vezeti a török-bolgár meccset, javaslatot készített a bírók biztosítására nézve. Az eszme nagyon szép és hasznosnak is látszik. A bírók a jövőben kevesebb verést fognak kapni, mert a közönség még anyagi előnyhöz is jutna, ha ők ezzel, már pedig nem állanak valami nagyon a közönség kegyeiben.

Uj bajnoki rendszer Jugoszláviában. A jugoszláv országos bajnoki rendszer revíziójával foglalkozott a szövetség legutóbbi közgyűlése, mely lényeges és hasonló viszonyaink miatt követendő határozatot hozott.

A jugoszláv futballbajnokság — ép úgy, mint nálunk — a kerületi bajnokságok rendszerén épül fel és az országos döntőben a kerületi bajnokok találkoznak bizonyos rendszer szerint.

Ezt a rendszert a következőképpen állapították meg: Belgrád, Spalato és Zágráb bajnokai csak a fődöntőben vesznek részt. Az elődöntőben játszanak a szabadkai, szarajevói, eszéki, laibachi és usokpljei alszövetségek bajnokai, valamint a belgrádi és zágrábi második helyezettek és pedig kellős kieséses rendszer szerint, vagyis az ellenfelek két mérkőzést játszanak le és pedig egy-egyét saját otthonukban és a több pontot szerzett csapat megy tovább. Az így ki-került legjobb csapat játszik Belgrád, Spalato és Zágráb bajnokával, pontszámra menő egyfordulós döntőbajnokságot.

Megejtették az őszi forduló sorsolását. A futballszaksztály tegnap esti ülésén végre kisorsolta az őszi forduló. A sorsolásban csak a bevezetett egyetlek szerepelnek, a Victoria és Universitatea kérését, hogy szintén részt akarnak venni a bajnokságban, visszautasították. A két egyesület a bukaresti központhoz fordul orvoslásért, így tehát a küzdő egyesületek listája még nem tekinthető véglegesnek.

A sorsolás eredménye a következő: Október 23. Nagypálya. Románia—Academia, KAC—RMS. CFR-pálya. CFR—KMSC.

Október 30. Nagypálya. Románia—CFR, Academia—KAC. CFR-pálya RMS—Haggibbor.

November 6. Nagypálya. RMS—Academia, KMSC—Románia. CFR-pálya KAC—CFR.

November 13. Nagypálya. Haggibbor—Románia, KAC—KMSC.

November 20. Nagypálya. Haggibbor—Academia, KAC—Románia.

November 27. Nagypálya, KMSC—Academia.

A kisorsolt egyesületek ifjúsági és szövetségi díjmérkőzései ugyanazon napok délelőttjein kerülnek eldöntésre ugyanabban a sorrendben, mint az első csapatok meccsei.

November 1-én

a „LENNOS” Ládagyár

Monostori-át 23. alól Malom-utca 28. alá költözik át.

Telefon: 194. és 645.